

www.ketab.ir

طاعون مصرف

شیوه‌های رهایی از مصرف و مصرف‌گرایی

سید محمد امام

نام کتاب: طاعون مصرف

شیوه‌های رهایی از مصرف و مصرف‌گرایی

مؤلف: سید محمد امام

ویراستار: سید علیرضا دانادوست

آماده‌سازی متن: سید علی آقایی

صفحه‌آرا: احمد خان بابائی

ناشر: تیماس

نوبت چاپ: چهارم، زمستان ۱۴۰۳

چاپ و صحافی: بوستان

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۹۰-۱۶-۸

www.ketab.ir

سرشناسه: امام، سید محمد، ۱۳۶۲-

عنوان: طاعون مصرف؛

شیوه‌های رهایی از مصرف و مصرف‌گرایی

مشخصات نشر: قم: نشر تیماس ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری: ۸۴: نمودار.

وضعیت فهرست‌نویسی: فنیپا: کتابنامه: ص ۷۹:

موضوع: شادی - احادیث.

موضوع: جنبه‌های مذهبی - اسلام.

رده‌بندی کنگره: HBA۰۱

رده‌بندی دیویی: ۳۳۹/۴۷

شماره کتابشناسی ملی: ۷۳۲۵۱۶۷

فهرست

۹ مقدمه

۱۱ دیباچه

(۱) مصرف

۱۴ یک) چیستی

۱۵ دو) ضرورت و اهمیت موضوع

۱۵ سه) انواع مصرف

۲) آسیب‌های مصرف‌گرایی

۱۸ یک) آسیب‌های فردی

۱۹ الف) افزایش بیماری‌های روانی

۱۹ ب) رواج خودخواهی بیمارگونه

۲۰ ج) خودکم‌بینی و احساس حقارت

۲۰ د) مشکلات اخلاقی

۲۰ هـ) فشارهای روحی و روانی

- ۲۱..... (و) بی‌اعتنایی به سنت‌ها و ارزش‌ها.
- ۲۱..... (ز) از خود بیگانگی
- ۲۲..... (ح) خودشیفتگی
- ۲۲..... (ط) مصرف‌پرستی
- ۲۳..... (دو) آسیب‌های خانوادگی
- ۲۳..... (سه) آسیب‌های اجتماعی
- ۲۳..... (الف) افزایش واردات و وابستگی به دیگران
- ۲۳..... (ب) نابودی محیط زیست
- ۲۳..... (ج) تورم
- ۲۴..... (چهار) آسیب‌های کشوری
- ۲۴..... (پنج) آسیب‌های جهانی

۳) راهکارهای مواجهه صحیح با مصرف‌گرایی

- ۲۶..... (یک) راهکارهای بینشی و ارزشی
- ۲۷..... (الف) میانه‌روی
- ۲۹..... (ب) توصیه به کار
- ۳۰..... (ج) انفاق
- ۳۱..... (د) قناعت
- ۳۲..... (ه) حسن تدبیر
- ۳۵..... (و) حذف روحیه تن‌پروری و تجمل‌گرایی
- ۳۶..... (ز) روی آوردن به سنت‌های اصیل
- ۳۸..... (ح) حذف روحیه چشم و هم‌چشمی
- ۴۰..... (دو) راهکارهای رفتاری
- ۴۰..... (الف) مشخص بودن مسئولیت مدیریت اقتصادی خانواده

- ب) جداسازی درآمدها و هزینه‌ها ۴۵
- ج) جایگزینی کالاها و خدمات ۴۸
- د) طبقه‌بندی هزینه‌ها ۵۲
- ه) فعالیت‌های تولیدی خانواده ۵۵
- و) کنترل عوامل مصرف‌گرایی ۵۷
- سه) اصلاح الگوی مصرف در مصارف فرهنگی ۶۱
- الف) شبکه‌های اجتماعی و فضاهای مجازی ۶۲
- ب) تلویزیون و ماهواره ۶۹
- ج) موسیقی ۷۵
- نتیجه‌گیری ۷۷
- کتاب‌نامه ۷۹

مقدمه

«مصرف‌گرایی» از دامنه بسیار وسیعی برخوردار است که احاد گوناگونی نیز دارد. کشورهایی مانند ایران که به این پدیده دچار شده‌اند باید بیشتر به فکر درمان آن باشند. بسیاری از مردم شیوه‌های رهایی از مصرف‌گرایی را نمی‌دانند و در چنین وضعیتی چه توقعی باید از مردم داشت که به اصلاح الگوی مصرف روی بیاورند؛ بنابراین باید در فضاهای علمی این موضوع به طور جامع و گسترده بررسی شود و پس از جمع‌بندی، یافته‌های علمی آن را به زبان عامیانه به عموم مردم منتقل کرد و آن زمان است که می‌توان انتظار برداشت نتیجه را داشت.

در آموزه‌های دینی ما نیز به اصطلاح الگوی مصرف اشاره شده و شیوه‌های رهایی از مصرف‌گرایی به‌ویژه در آیات و روایات بیان شده است.

نخستین گام برای رهایی از مصرف‌گرایی آگاه کردن مردم از وضعیت بد مصرف‌گرایی در کشورمان است که از طریق آمارها قابل استناد و اثبات است؛ سپس آگاه ساختن مردم از شیوه‌های رهایی از مصرف‌گرایی است.

www.ketab.ir

برخی از افراد وسایل منزلشان را در فاصله زمانی کوتاه عوض می‌کنند و وسایلی را که می‌توانستند سال‌ها از آنها استفاده کنند، دور می‌ریزند و وسایل تازه‌ای را خریداری و جایگزین آنها می‌کنند که این امر یکی از مصادیق بارز مصرف‌گرایی است.

مصرف‌گرایی در دوران مدرن با تغییر اندیشه مردم درباره مصرف پدید آمده است. امروزه مصرف‌گرایی بی‌رویه گریبان‌گیر بیشتر کشورها شده است. ریشه این امر را باید در شرکت‌های چندملیتی و جهانی، مناطق آزاد، فضای مجازی، تبلیغات ماهواره‌ای جست‌وجو کرد که مرزها را درهم شکسته‌اند و مردم را در دام مصرف‌گرایی گرفتار کرده‌اند.

مصرف‌گرایی نوین از اواخر سده نوزدهم با شعار «بگذار مرزها آزاد باشند» شروع شد و در نیمه اول قرن بیستم به اوج خود رسید. در ایران نیز از زمان پهلوی دوم با وابستگی درآمد دولت به نفت و نابود شدن صنعت کشاورزی، الگوی مصرف، تابعی از تولیدات خارجی شد و رفتارهای مصرفی مردم تغییر یافت. در این تحقیق درصدد بیان شیوه‌های رهایی از مصرف‌گرایی در زمینه‌های بینشی و ارزشی، رفتاری و فرهنگی هستیم.

